

Ingrid Printz, Kultur och bildning
Sofie Jonsson, Hållbar tillväxt

2021-03-18

RUN/20/2021

PM Uppföljning av regional verksamhet som bedrivs i annan verksamhetsform: Stiftelser, förbund och ekonomiska föreningar

Inledning

Regionala utvecklingsnämnden har enligt sitt reglemente i uppdrag att bevaka och tillvarata Region Jämtland Härjedalens intresse vid bolags- och föreningsstämmor i följande organisationer: Almi Företagspartner Mitt AB, Peak Region AB, Vattenbrukscentrum Norr AB, Jämtlandsgården AB, Naboer AB, Torsta AB, Länstrafiken i Jämtlands Län AB, Norrtåg AB, AB Transitio, Stiftelsen Jamtli, Jämtland Härjedalen Turism ekonomisk förening, Coompanion kooperativ utveckling i Jämtlands län ekonomisk förening, Folkets Hus ekonomisk förening¹ samt kommunalförbundet Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans. En del i uppdraget är att följa upp den verksamhet som organisationerna bedriver. Nämndens uppföljning av ovanstående verksamheter har delats upp utifrån verksamhetsform, där stiftelser, förbund och ekonomiska föreningar följs upp i maj och aktiebolag följs upp i oktober.

Regionala utvecklingsnämnden tar fram underlag till regionstyrelsens uppsiktsplikt för ovanstående verksamheter. Innan regionstyrelsen ska utöva sin uppsiktsplikt så informerar regionala utvecklingsnämnden om hur verksamheten inom dessa verksamheter har bedrivits.

I nedanstående information redovisas de senaste ekonomiska uppgifterna från årsbokslut 2020. Denna rapport ska redovisa om verksamheterna bedriver sin verksamhet i enlighet med Region Jämtland Härjedalens beslut och de eventuella avtal som tecknats med verksamheten. Uppföljningen utgår från det ansvar som regionala utvecklingsnämnden har enligt gällande *Regler för Region Jämtland Härjedalen som ägare i bolag och medlem i föreningar och förbund (RS/451/2019)*.

---

¹ Utifrån regionala utvecklingsnämndens uppföljning 2020 (RUN/15/2020) beslutade regionfullmäktige i februari 2021, § 24, att Region Jämtland Härjedalen avslutar sitt medlemskap i Folkets hus ekonomisk förening.

Stiftelsen Jamtli

Om Stiftelsen Jamtli

Jamtli är länets museum med ansvar för regional museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete. Jamtli bedriver kulturmiljöverksamhet och annan kulturhistorisk verksamhet i hela länet och driver en stor museianläggning i Östersund

Stiftelsens ändamål är att förvalta stiftelsens samlingar och markområden och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Stiftelsen ska inom huvudsak Jämtlands län bedriva och främja kulturminnesvård och museal verksamhet liksom annan därmed förenlig och närstående kulturell verksamhet. Stiftelsen kan även, i egen regi eller genom särskilt bildande organ, hyra ut eller på annat sätt affärsmässigt nyttja de byggnader de förfogar över. Stiftelsen Jamtli är en moderstiftelse med fem dotterbolag. Dock upprättas ingen koncernredovisning.

Jamtli har en historia som sträcker sig tillbaka till 1912. Stiftare är Jämtlands läns landsting, Östersunds kommun, Jämtlands läns konstförening och Heimbygda. Enligt stiftelseurkund från 1973 ska verksamheten bekostas av stiftarna enligt dem emellan överenskomna villkor. Enligt ett samarbetsavtal mellan Östersunds kommun och Region Jämtland Härjedalen ska driften av museets verksamhet bekostas av parterna. Regionen fördelar även statligt bidrag till Jamtli genom kultursamverkansmodellen. Jamtlis egenfinansiering omfattar upp mot 50 procent av de totala intäkterna under ett normalår.

Underlag för granskning

Årsredovisning Stiftelsen Jamtli 2020
Verksamhetsberättelse Stiftelsen Jamtli 2020
Revisionsberättelse Stiftelsen Jamtli 2020
Årsavtal 2020
Uppdragsavtal 2019–2022

Region Jämtland Härjedalens engagemang i Jamtli

Stiftelsens styrning och Region Jämtland Härjedalens representation i styrningen

Enligt Samarbetsavtal 2020-2022 mellan Östersunds kommunen och region Jämtland Härjedalen, har regionen huvudansvaret för stiftelsens verksamhet vilket i sig är ett starkt motiv till vårt engagemang. Regionala utvecklingsstrategin samt regionens kulturplan motiverar att Jamtli ges en viktig roll för utveckling i hela länet. Framst genom musei-, och kulturmiljöuppdraget men även för regional attraktionskraft, inflyttning och hållbar tillväxt. Utöver det är Jamtli en viktig aktör för utveckling av länets konst och kulturliv inte minst genom etableringen av Nationalmuseum Jamtli -18.

Styrande för verksamheten är stiftelseurkund och stadgar från 1973 och 2018, de nationella kulturpolitiska målen enligt förordning 2010:2012, Museilagen (2017:563), Regional utvecklingsstrategi 2050 för Jämtlands län, Regional kulturplan 2019–2022 och Östersunds kommuns plan för kultur. Uppdragsavtalet samspelar med Jamtli strategiplan och anger kulturpolitiska prioriteringar och utvecklingsområden som preciseras i

övergripande inriktningsmål under planperioden. Nämnden beslutar i maj om uppsägning av innevarande uppdragsavtal och start för framtagande av nytt uppdragsavtal för perioden 2023-2026.

Regionen tecknar i samverkan med kommunen, årsavtal med Jamtli som reglerar mål, uppföljning och ersättning för uppdraget. Årsavtalet grundar sig på Uppdragsavtal Jamtli 2019–2022, som gemensamt upprättats tillsammans med Östersunds kommun, Heimbygda och Jämtlands läns konstförening. Stiftelsen lämnar slutet av mars in en årsredovisning, revisionsberättelse samt verksamhetsberättelse till regionen samt kommunen. Regionala utvecklingsnämnden får en redovisning i maj inför återrapport till statens kulturråd.

Jamtli leds av en styrelse med säte i Östersund. Styrelsen består av tio ledamöter och sex suppleanter. Ordförande i Stiftelsens styrelse och ytterligare två ledamöter tillsätts av regionen. Kommunen tillsätter två ledamöter. Regionen och kommunen tillsätter vardera en suppleant. Heimbygda och Jämtlands läns konstförening utser vardera en ledamot och en suppleant. Två ledamöter utses av styrelsen. Landsantikvarien (museichefen) är självskriven ledamot. Kommun och regionvalda ledamöter och suppleanter utses för samma mandatperiod som gäller kommunala val. Styrelsen är beslutsför när minst fem ledamöter är närvarande. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Beslut inom styrelsen fattas med enkel majoritet och med utslagsröst för ordförande. Styrelsen sammanträder på kallelse av ordförande eller då minst två styrelseledamöter så påkallar.

Enligt stiftelsens stadgar åligger det styrelsen att ansvara för stiftelsens angelägenheter utifrån stadgarna. Stadgarna kan endast ändras där samtliga stiftare är ense och i överensstämmelse med gällande författning.

Planeringsdialoger:

Löpande planeringsdialoger mellan region, kommun och stiftelsen sker vår och höst genom Jamtlisamråd med politisk- och tjänstemannarepresentation, samt genom tjänstemannadialoger vår och höst. Dialogerna rör uppföljning av verksamhet och ekonomi samt dialog om kommande års budget och årsavtal. Minnesanteckningar från Jamtlisamråden delges regionala utvecklingsnämnden genom ett samlingsärende.

Styrdokument

Regional utvecklingsstrategi, 2050 för Jämtlands län, Beslutad av regionfullmäktige 210217
Kulturplan för Region Jämtland Härjedalen 2019-2022 (RS/1651/2018)
Program för smart specialisering i Jämtland Härjedalen 2021-2027 (RS/430/2018)
Uppdragsavtal för perioden 2019 – 2022 (RUN/458/2017)
Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2021 (RUN/38/2020)

Uppföljning

Verksamhet

Jamtli är ett av länets viktigaste besöksmål med utställningar om arkeologi, kulturhistoria, klassisk och samtida konst samt pedagogisk verksamhet. Genom utbrott av pandemin har antalet besökare under åren 2020–2021 minskat drastiskt och Jamtli har vidtagit åtgärder för att mildra effekterna av pandemin. Vid bokslutet summeras 69 tusen besökare i jämförelse med nära 200 tusen besökare 2019. Antal årsverken har legat relativt stabilt med

93 anställda, (1,7 årsverken färre än 2019). Etableringen av Nationalmuseum lockar årligen runt 35 tusen besökare ett normalår. Stiftelsen utvecklar kulturarvsbaserade verksamheter i regionen som har förutsättningar att bli attraktiva besöksmål. Jamtlis engagemang i nordiskt-, baltiskt och europeiskt utvecklingsarbete inom kulturarvspedagogik sker genom dotterbolaget Nordiskt centrum för kulturarvspedagogik.

Måluppfyllelse

År 2020 har verksamheten inte kunnat hållas på planerad nivå vilket gett färre besökare. Utfallet för de mål som anges i årsavtalet uppvisar därmed inte förväntat resultat. Ett flertal indikatorer förutsätter möjlighet till fysisk närvaro antingen av besökare på museet eller av stiftelsens medarbetare ute i regionen. Bedömningen är ändå att stiftelsen utifrån rådande förutsättningar har gjort vad de kunnat för att uppfylla målen i uppdragsavtalet där den digitala omställningen har varit avgörande för att tillgängliggöra verksamhet. En digital strategiplan ligger till grund för att fortsatt utveckla verksamheten genom digitala lösningar.

Jamtli har på ett föredömligt sätt hanterat utmaningar de ställts inför genom att omforma verksamhet utifrån förutsättningarna. Digitala lösningar har införts på såväl inköp av årskort som för publika föreläsningar och aktiviteter vilket även ökat tillgänglighet till verksamheten för länets medborgare. Trots att utfallet av årsredovisningen inte möter de förväntade målen kan gjorda erfarenheter leda till framtida utveckling. Arbetsgruppen *Omstart Jamtli* arbetar med uppdraget att kunna återstarta på ett bra sätt när restriktionerna hävs.

Ekonomi

Jamtlis resultat för moderstiftelsen 2020 uppgår till 4 miljoner kronor (4 040 615 tkr) varav 2,1 miljoner kronor har avsatts till en periodiseringsfond. Intäkterna har minskat med 8,28 miljoner kronor jämfört med 2019. Kostnaderna har minskat med 11,64 miljoner kronor. Vinsten för 2020 blir en viktig förutsättning för en återstart när restriktionerna kan hävas. Stiftelsen uppvisar likvida medel på 20,1 miljon kronor per sista december vilket är en ökning med 13,4 miljoner kronor jämfört med första januari 2020.

Jamtlis åtgärder i form av återhållsamhet med inköp, korttidspermitteringar och anställningsstopp har fått avsedda effekter. Planen är fortsatt att stärka likviditeten de två närmsta åren. Under året har stiftelsen amorterat av lån med 2,8 miljoner kronor och upptagit nya lån på 0,2 miljoner kronor. Upplupen intäkt på 1,7 miljoner kronor redovisas för korttidspermitteringar på grund av covid 19. Andelen egenfinansiering beräknas till 44 % beräknat utifrån stiftelsens totala intäkter och når inte målet om 52 %.

Avslutande kommentarer

2020 är året då världen överraskades och mer eller mindre lamslogs av Covid 19 och dess effekter. Stiftelsen Jamtli drabbades hårt i ett tidigt skede och befarade under våren ett intäktsbortfall för 2020 om ca 14 miljoner kronor. Jamtli hade sedan tidigare svag likviditet bland annat genom expansionen av konsthallen vilket gjorde stiftelsen extra känslig för tappet av besökare och minskade intäkter. En förtida bidragsutbetalning från Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun bidrog till att stiftelsen klarade av vårens mest akuta likviditetsproblem. Kommunanställda fick ett årskort på Jamtli vilket också bidrog till förbättrad likviditet.

Jamtli erhöll ett tillfälligt statligt stöd om 3,4 miljoner kronor som tillföll Region Jämtland Härjedalen genom kultursamverkansmodellen. I slutet av året beviljades Jamtli en extra förstärkning genom Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun för investeringar och underhåll om sammanlagt 8 miljoner kronor.

Jamtlis besparingsåtgärder sammantaget med ekonomisk förstärkning genom stat, region och kommun medförde ett positivt resultat för stiftelsen med 4 miljoner kronor. Förhoppningen är att Jamtli med Historieland ska kunna hålla öppet sommaren 2021.

Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans

Om Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans

Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD) bildades 1997 med syfte att skapa en nationalscen för att öka tillgängligheten av musikteater och dans i norra Sverige. NMD är ett kommunalförbund med regionerna Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen som medlemmar. Förbundets uppgift är att medverka till att musikteater och dans blir tillgängligt för alla i norra Sverige, att etablera verksamheten regionalt, nationellt och internationellt samt svara för koordinering av de i förbundet ingående ensemblerna. I nätverket ingår Norrlands Operan i Umeå, Norrdans i Härnösand, Barn- och ungdomsoperan inom Estrad Norr i Östersund samt Piteå Kammaropera.

Det statliga verksamhetsstödet har varit avgörande för att etablera och utveckla samarbetet inom NMD. En modell togs tidigt fram för fördelning och uppföljning av det statliga bidraget för att skapa goda förutsättningar för turnéer och bidra till att stärka och utveckla kultursamarbetet i norra Sverige. Uppdraget är att;

Medverka till att musikteater och dans blir tillgänglig för alla i norra Sverige

- Administrera till NMD givna gemensamma bidrag
- Etablera NMD regionalt, nationellt och internationellt
- Ansvara för övergripande koordinering av de i förbundet ingående konstnärliga enheterna

Underlag för granskning

Årsredovisning NMD 2020

Verksamhetsberättelse NMD 2020

Revisionsberättelse NMD 2020

Region Jämtland Härjedalens engagemang i Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans

Kommunalförbundets styrning och Region Jämtland Härjedalens representation i förbundsfullmäktige och styrelse

Regionens engagemang i nätverket NMD motiveras av uppgiften att medverka till att öka tillgängligheten till professionell musikteater och dans för alla i norra Sverige och bidra till en kulturell mångfald som kommer medborgarna till del. Kulturlivet i Sverige behöver mer av gränsöverskridande samarbeten- konstnärligt, geografiskt, politiskt, ekonomiskt och administrativt – för att möta gemensamma utmaningar och möjligheter.

NMD:s förbundsfullmäktige utses av regionerna, där en Förbundsordning styr verksamheten. Varje region väljer vardera två ledamöter och två suppleanter till fullmäktige. Fullmäktige utses i sin tur en styrelse som består av fem ordinarie ledamöter och fem ersättare med representanter för samtliga regioner. Mandatperioden för förbundsfullmäktige och styrelse sammanfaller med de allmänna valen till regionen. Förbundsfullmäktige beslutar inför verksamhetsåret om en budgetframställan på förslag från styrelsen. Budgetframställan ligger till grund för en årlig ansökan till respektive region om verksamhetsbidrag för administration av verksamheten.

Under året har såväl styrelsen som förbundsfullmäktige haft 4 protokollförda möten. Vid decembermötet fastställdes budget för perioden 2020–2022 samt den av styrelsen föreslagna revideringen av internkontrollreglemente. Möten har även skett med konstnärliga ledare för ensemblerna och de fyra nordligaste länens regionala kulturchefer.

Styrdokument

NMD:s Förbundsordning

Uppföljning

Verksamhet

NMDs vision är att medverka till att gör musikteater och dans tillgänglig för alla i norra Sverige. Dessutom förmedla insikter om vad musikteater och dans kan betyda för människor. Förbundets uppdrag till de fyra ensemblerna är att producera och framföra opera/musikteater och dans i alla de fyra nordligaste regionerna, för de stora som de mindre scenerna. I uppdraget ligger även att stärka samarbetet inom nätverket. Sedan start har NMD gett över 2000 föreställningar som nått 370 tusen personer i samtliga kommuner i norrlandslänet.

Under 2020 drabbades Sverige och världen av covid-19 vilket medförde att vårens produktioner fick ställas in liksom merparten av höstens turnéer. Verksamheterna har långa planeringscykler där fasta kostnader och produktionskostnader till stor del redan upparbetats innan pandemin. Ensemblerna har gått miste om viktiga intäkter och man kan ännu inte överblicka de långsiktiga konsekvenserna. För att minska de negativa effekterna för ensemblerna inom NMD, fastställdes en slutlig fördelning av det statliga verksamhetsbidraget även om planerade turnéer helt eller delvis inte kunnat genomföras.

Under pandemin har verksamheterna genomfört aktiviteter i syfte att lindra effekterna av pandemin för kulturlivet samt planera för en omstart. NMD har erhållit en tillfällig statlig förstärkning med 300 000 kronor för att under våren 2021 kartlägga hur pandemin slagit mot arrangörs- och turnénätverk. En kartläggning som syftar till att stärka och förnya arrangörsledet, ökad tillgänglighet och utveckla arrangörstödet

Ekonomi

Statsbidraget år -20 för NMD för turnéer och tillgänglighetsmedel scenkonst omfattade 11 398 tkr. Det regionala anslaget för NMD administration med koordinator om 60%, omfattar 800 tkr, (200 tkr per region). De statliga, regionala och kommunala insatserna för NMD ensemblerna uppgår sammantaget till drygt 22 miljoner kronor. Det egna kapitalet uppgår 2020 till 300 tkr där den ekonomiska ställningen anses vara god. 2020 års resultat enligt resultaträkning och balansjusteringar omfattar 92,2 tkr.

NMD's fördelning av statsanslag till ensemblerna utgår från antagen fördelningsmodell som bygger på ensemblernas kostnader för produktioner och antal föreställningar utanför hemlänet. Exempelvis är regionbidraget till Estrad Norr, Musikteater, 2 819 tkr- Enligt fördelningsmodellen erhåller Estrad Norr ett statsbidrag för turnéer om 1 650 tkr vilket motsvarar ca 52 % av kostnaderna.

Revisorerna bedömning för 2020 summerar att förbundsfullmäktiges uppföljning och internkontroll är tillräcklig och att det finns tydliga rutiner och reglementen för förbundet. Dessutom att NMD styrelse bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt sätt och beviljar styrelsen samt de enskilda ledamöterna ansvarsfrihet.

Måluppfyllelse

Resultatet mäts genom två indikatorer, antal nådda kommuner samt föreställningar utanför hemlandet. Genom pandemin nådes endast 11 kommuner 2020 i jämförelse med 27 kommuner år 2019. Målet om antal föreställningar utanför hemlandet ska uppgå till minst 60 procent uppnåddes dock genom de två produktioner som har gått på turné under året.

Avslutande kommentarer

Konsekvenserna av Covid-19 är genomgripande för samtliga ensembler inom NMD. Om läget i landet ändras till det bättre och restriktionerna lättar så kommer NMD-verksamheten att snabbt kunna starta upp planerade turnéer. Fram till dess ställer ensemblerna om och förmedlar digitala produktioner såväl till allmänheten som till skolorna.

Coompanion kooperativ utveckling i Jämtlands län ekonomisk förening

Om Coompanion

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom;

- att tillhandahålla kvalificerad information, utbildning och rådgivning om kooperativt och socialt företagande.

Föreningen skall vidare:

- aktivt verka för att skapa nya arbetstillfällen och i övrigt utveckla länet,
- aktivt verka för att utbildning om den kooperativa historien, idén, ekonomin och särarten inom grundskolan, gymnasieskolan, folkhögskolan, högskolan och studieförbunden,
- främja forskning och utvecklingsverksamhet om kooperativt och socialt företagande,
i samverkan med etablerad och ny Kooperation främja de kooperativa idéernas utbredning.

Coompanions basverksamhet är alltså att tillhandahålla kostnadsfri rådgivning och information om kooperativt företagande till personer som vill starta kooperativ. Skillnaden mellan information och rådgivning är att information är mer allmänt inriktad och rådgivning till person som håller på att starta eller utveckla kooperativt företag. Coompanion rådgiver även vid avveckling av kooperativ.

Underlag för granskning

Årsredovisning Coompanion 2020

Årsberättelse Coompanion – kooperativ utveckling Jämtlands län 2020

Revisionsberättelse Coompanion 2020

Region Jämtland Härjedalens engagemang i Coompanion

Föreningens styrning och Region Jämtland Härjedalens representation i styrningen

Verksamheten drivs i en ekonomisk förening med ett 50-tal ägare som består av länets alla kommuner och Region Jämtland Härjedalen samt ett 40-tal kooperativa företag. Region Jämtland Härjedalen ersätter årligen Coompanion med 162 925 kronor och länets kommuner gemensamt med 376 000 kronor fördelat på invånarantal.

Föreningen lämnar slutet av mars in en årsredovisning, revisionsberättelse samt en årsberättelse till regionen samt kommunen.

En löpande överenskommelse mellan kommuner och regionen reglerar att regionen nominerar ordförande samt en ersättare till styrelsen samt att kommunerna gemensamt nominerar en ledamot och en ersättare. Övriga styrelsen kommer från de kooperativa företagens medlemmar.

Styrdokument

I stadgarna tydliggörs föreningens ändamål, hur föreningen finansieras, hur överskott ska fördelas etc. Föreningsstämman beslutar, på förslag av styrelsen, om storleken på den fasta årliga ersättningen från medlemmarna.

Föreningsstämman fastställer organisationens målsättning

- antar stadgar
- utser styrelse
- beslutar om ansvarsfrihet för styrelse
- fastställer arvoden för styrelse, valberedning och verksamhetsrevisorer

Verksamheten erhåller ett statligt stöd via Tillväxtverket vars riktade stöd för verksamheten regleras i Förordning 2001:1194 om statsbidrag till kooperativ utveckling m.m.

Uppföljning

Verksamhet

Under året har Coompanion framgångsrikt drivit ett antal olika initiativ och projekt.

- **Handlingsplan för att stödja utveckling av socialt entreprenörskap och socialt företagande**
  - På uppdrag av Region Jämtland Härjedalen har projektets första syfte varit att stärka de sociala företagens konkurrenskraft och affärsmässighet så att de mer hållbart kan utveckla nya affärer med offentliga och privata kunder. Projektets andra syfte har varit att vidareutveckla den regionala kunskapen om hur sociala företag kan bidra till att möta samhällsliga utmaningar och skapa gemensam ökad kunskap om offentliga behov och hur sociala entreprenörer i sociala företag kan möta dessa. Slutsatser från projektet är exempelvis att en väg att arbeta med behovet av kompetensförsörjning är att utveckla det sociala entreprenörskapet. Handlingsplanens sista år kom som så mycket annat att påverkas markant av pandemin. Coompanion fick ställa om aktiviteter och anpassa utifrån rådande behov samt förutsättningar. Några företag beskrev svårigheter, osäkerhet och viss oro hur deras verksamheter skulle klara konsekvenserna av pandemin. Men det blev även tydligt att sociala företag som främst agerar lokalt fick ett uppsving, ex rekoringar, lokala matproducenter och lanthandlare. Nu såhär mitt i hanteringen av Corona är det fortsatt oklart vilka långsiktiga effekter det ger. Men socialt företagande och samhällsentreprenörskap ses oavsett som metoder som kan skapa mer hållbara samhällen rustade för kriser.
- **Revidering av bidragsregler på uppdrag av Region Jämtland Härjedalen och Utredning inom IOP**
  - Under 2020 har Coompanion arbetat på uppdrag av Region Jämtland Härjedalen utifrån frågeställningen hur möter vi ett föreningsliv i förändring. Uppdraget har bestått av att, i nära samverkan med

tjänstepersoner inom Region Jämtland Härjedalens område Kultur, processa, utreda och presentera förslag om hur regionens stöd och bidrag till organisationslivet kan se ut. I samarbete med Region Jämtland Härjedalen har ett antal exempel sammanställts på hur idéburna offentliga partnerskapsavtal skulle kunna tillämpas i regionens folkhälsoarbete genom att avtala med idéburna organisationer som arbetar med folkhälsoinsatser.

- **Exempel på projekt som drivits under året**

- CoopCamp 2020/2021/REVES
Coompanion deltar i ett europeiskt samarbetsprojekt om att ta fram och testa ett digitalt spel- och undervisningsverktyg anpassad för gymnasieklass eller folkhögskola om kooperativt företagande. REVES är en Europeisk medlemsorganisation för utveckling av den sociala ekonomin och samarbetet mellan den sociala ekonomi och regioner och städer i Europa.
- Projekt CooCon, förberedelser för ägarskifte 2020–2023
I samarbete med organisationen Connect och Coompanion i Västernorrland utvecklas en metod för verksamhetsutveckling i samband med förberedelser inför ägarskifte. Projektet erbjuder företagare som vill rusta sitt företag inför ett ägarskifte med kvalificerad rådgivning som är upphandlad inom områdena, juridik, skatter, företagsvärdering, organisation och styrelsearbete, försäljning och marknadsutveckling, Medarbetarövertagande.
- SERVICELYFTET 2018–2021
Projekt servicelyftet arbetar med främja att kommersiell service på landsbygd kan etableras eller utvecklas via tillämpning av ny teknik eller nya samverkansformer. I samarbete med Södra Årefjällen ek.för. och journalisten Tobias Persson har projektet gett ut rapporten Samordnade transporter av varor i Södra Årefjällen. Projektet har även gett ut en handledning om hur starta och driva en digital butik med ett kooperativt arbetssätt samt ett antal olika filmer och webinarier om serviceutveckling på landsbygd.

Coompanion har under året även arbetat vidare tillsammans med andra för att stötta tanken om att bilda ett fontänhus i Jämtlands län. Detta är en organisation som ska stötta och hjälpa människor med mental ohälsa att komma i sysselsättning och arbete.

Ekonomi

Coompanions resultat för verksamhetsåret 2020 uppgår till 32 766 kronor.

Rörelseintäkterna har ökat med 115 025 kronor jämfört med 2019. Kostnaderna har ökat med 128 631 kronor. På grund av ingen förändring av periodiseringsfonder är årets resultat ändå högre än resultatet för 2019. Vinsten föreslås balanseras i ny räkning vilket innebär att fritt eget kapital uppgår till 799 000 kronor.

Avslutande kommentarer

Den pandemi vi går igenom har utmanat oss alla att ställa om och tänka nytt, detta har såklart även gällt för de kooperativa idéer som Coompanion arbetar med. Detta har inte bara inneburit problem utan också möjligheter för Coompanion och styrelsen för Coompanion i Jämtlands län har fortsatt att se framåt och utveckla fler samarbeten. Coompanions målsättning är framåt fortsatt att försöka få fler medarbetare att ta över företag så att de fortsatt är lokala och bidrar till utveckling och arbete i hela vår region. Även om alla företag inte blir kooperativ tror vi att genom att samarbeta med andra företagsorganisationer å kommer fler i framtiden att välja att skapa företag tillsammans.

Jämtland Härjedalen Turism ekonomisk förening

Om Jämtland Härjedalen Turism

Jämtland Härjedalen Turism (JHT) är en samverkansplattform för utveckling av regionens besöksnäring och företrädare näringen i nationella och internationella sammanhang. JHT ägs av och samverkar med länets destinationer och turistföretag, företrädare för offentlig sektor, intresseorganisationer m.fl. I föreningens styrelse finns företrädare för länets besöksnäring, turismforskning och Region Jämtland Härjedalen.

JHT:s verksamhetsuppdrag

Med utgångspunkt från strategin för besöksnäringen i Jämtland Härjedalen driver JHT en verksamhet som är indelad i tre delar.

- Strategi & Process : Initiera och påverka i strategiska frågor. • Vara drivande i processer, utredningar och samarbeten. • Agera lots avseende projekt- och annan finansiering. • Leverera beslutsunderlag, statistik och fakta.
- Kompetens & Lärande : Inspirera, samordna och genomföra. • Vara aktiv inom trendspaning och omvärldsbevakning. • Ta initiativ till utbildningsinsatser och genomföra studieresor. • Ge konsultation och coaching.
- PR & Lobbying : Kommunicera, påverka och bygga relationer. • Bevaka och agera i för besöksnäringen viktiga frågor genom remissyttranden och annan medverkan. • Förse branschföreträdare som media, turoperatörer och transportörer med imageskapande material primärt för digital användning. • Koordinera överenskomna insatser.

Region Jämtland Härjedalens engagemang i Jämtland Härjedalen Turism

Föreningens styrning och Region Jämtland Härjedalens representation i styrningen

Jämtland Härjedalen Turism ek för, nedan kallat JHT, ägs huvudsakligen av besöksnäringen i Jämtland Härjedalen via de lokala destinationsorganisationerna eller motsvarande. Till mindre delar ägs JHT även av offentliga aktörer i form av Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner. I föreningens styrelse ingår företrädare för besöksnäringen i Jämtland Härjedalen, kommunerna, region Jämtland Härjedalen och turismforskningen vid Mittuniversitet. Region Jämtland Härjedalen har två representanter i styrelsen som totalt består av 9 personer.

Verksamheten finansieras via medlemsavgifter, en offentlig basfinansiering, projektmedel samt försäljning av tjänster och syftar ytterst till att öka antalet gäster i regionen och att öka lönsamheten i besöksnäringen. Som ersättning för tjänsterna som JHT driver i sin verksamhet utbetalade Region Jämtland Härjedalen mot faktura till JHT 2020 2 149 000 kr exkl. moms.

Styrdokument

I dokumentet "Avtal mellan Region Jämtland Härjedalen och Jämtland Härjedalen Turism, JHT, avseende medel för turismutveckling" som antogs i december 2020 tydliggörs målsättningar för verksamheten 2020.

I stadgarna tydliggörs föreningens ändamål, hur föreningen finansieras, hur överskott ska fördelas etc. Föreningsstämman beslutar, på förslag av styrelsen, om storleken på den fasta årliga ersättningen från medlemmarna.

Föreningsstämman fastställer bland annat organisationens målsättning

- antar stadgar
- utser styrelse
- beslutar om ansvarsfrihet för styrelse
- fastställer arvoden för styrelse, valberedning och verksamhetsrevisorer

Uppföljning

Verksamhet

Tillsammans med Samling Näringsliv, Handelskammaren, Region Jämtland Härjedalen, Inlandsbanan och Swedavia har JHT fortsatt arbetat för att utarbeta ett positionspapper avseende de långsiktiga behoven av infrastruktur och kommunikationer.

Det tidigare beslutet i JHT:s styrelse om att under 2020 påbörja en revidering av den regionala besöksnäringstrategin gick i och med Coronasituationen och efter beslut i JHTs styrelse 15 juni mer över till formen av ett långsiktigt omställnings- och återställningsprojekt där det långsiktiga syftet är att ta besöksnäringen tillbaka till ett läge minst lika starkt som före krisen. Vid styrelsemötet i juni gavs arbetet namnet Masterplan Turism Post Corona och på sikt är planen att arbetet i ett senare skede ska övergå till att utgöra en viktig del i ett återstartat strategiarbete.

Under året och även i förlängningen har det varit angeläget att inom JHT:s basverksamhet samordna arbetet med andra pågående processer som:

- Regionens arbete med revidering av den regionala utvecklingsstrategin, RUS
Regionens process avseende smart specialisering
- Regionens arbete med att skriva fram förslag till innehåll i nytt strukturfondsprogram
- Den pågående revideringen av den nationella besöksnäringstrategin
- Regeringens arbete med en strategi för en tydligare politik för besöksnäringen

Under 2020 har JHT bedrivit sju projekt av olika omfattning, mot bakgrund av JHT:s uppdrag och med utgångspunkt i den projektkarta som ligger till grund för prioriteringar och beslut i JHT:s styrelse.

Följande projekt har drivits under verksamhetsåret:

1. **Den digitala transformationen**

Projektet som pågår även under hela 2021 har utgångspunkten i den snabba utvecklingen inom kommunikationsområdet och JHT:s nya uppdrag. Insatserna

handlar främst om kompetensutveckling inom digital marknadskommunikation, metod- och affärsutveckling samt trend- och omvärldsbevakning

2. **Export 4.0 – Fler internationella gäster till Jämtland Härjedalen**
Projektet syftar framförallt till att öka tillgängligheten till vår region genom internationell bearbetning inom framförallt PR. Satsningen genomförs i nära samarbete med Swedavia, Skistar och Destination Östersund och delfinansieras av Region Jämtland Härjedalen.
3. **Welcome!**
Interregprojektet Welcome! Har fokus på ökad internationell attraktions- och konkurrenskraft hos företagen inom besöksnäringen i Jämtland Härjedalen och Trändelag året runt. För 2020 har handlingsplanen reviderats och coronanpassats.
4. **Framtidens besöksservice**
Projektets syfte är att stödja de lokala turistinformationerna och turistcentra i utvecklingsarbetet. Jämtland Härjedalen har nu bla tack vare projektet 90 nya så kallade Info Points som stärker regionens besöksservice och värdskap.
5. **Morgondagens medarbetare 2.0**
Projektet fokuserar på näringens behov av kompetensförsörjning genom att arbeta med dess status, nya former för kompetensutveckling och rekrytering och med frågor som handlar om näringens fortsatta utveckling och framtida kompetensbehov. Projektet har tydligt präglats av den rådande pandemin och bland annat lanserat den omfattande digitala utbildningen Turism Post Corona i samarbete med Destination Sundsvall och Höga Kusten.
6. **Branschorganisation för hållbar skoterturism**
Syftet är att bilda och etablera en branschorganisation för hållbar skoterturism. I den förening som nu bildats ingår cirka 50 företag utspridda längs hela fjällkedjan.
7. **Besöksnäringens roll för regional utveckling**
Projektet tog fram inspel till RJHs revidering av RUS, Smartspecialisering och revideringen av den regionala besöksnäringstrategin. Detta projekt ligger till grund för fortsättningsprojektet Besöksnäringens roll för regional utveckling 2.0 som kommer drivas under 2021.

Ekonomi

I årsredovisningen framgår att föreningens omsättning uppgått till 8 377 183 kronor. Rörelsekostnaderna inkl. finansiella poster 8 382 275 kronor vilket ger en förlust om 5 392 kronor.

Avslutande kommentarer

Under året har pandemins effekter kommit att påverka stora delar av JHT:s verksamhet både i basverksamheten och i projektverksamheten. En hel del av insatserna har även för JHT varit av mer akut karaktär men en viktig del har också varit att skapa resurser för att möta de mer långtgående utmaningar som främst våra företag i besöksnäringen möter under pandemin. Därför har det inom ramen för masterplanen varit ett nära samarbete med Region Jämtland Härjedalen i deras arbete för att utöka potterna för företagsstöd och angelägna projekt. Ett annat exempel på en roll som JHT under hösten 2020 alltmer kommit inta är som både medverkande och arrangör av möten mellan olika aktörer som mellan destinationer, Länsstyrelsen Jämtlands Län, Region Jämtland Härjedalen, kommunerna m fl i syfte att gemensamt diskutera coronaläget, behov av insatser mm.